УДК 378.141:796.5(438)

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ ТУРИСТИЧНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ

Людмила ЗАНЕВСЬКА, Павло КУЧЕР, Сергій СОЛОДУХА

Львівський державний університет фізичної культури

Анотація. Метою роботи є порівняльний аналіз структури навчальних дисциплін для підготовки фахівців із туристичної справи в Польщі та в Україні. Розглянуто проблеми підготовки фахівців із туристичної справи в Польщі та в Україні. Проаналізовано структуру дисциплін, які вивчаються у вищих навчальних закладах Польщі та України. Встановлено, що структура дисциплін, що вивчається в Львівському державному університеті фізичної культури, може відповідати підготовці за трьома напрямами та спеціальностями, відповідно до підготовки у навчальних закладах Польщі.

Ключові слова: туристична справа, навчальні дисципліни, фахівці, Польща, Україна.

Постановка проблеми. Україна прагне до Європейської спільноти. Підписання асоціації з ЄС відкриває безмежні можливості для розвитку усіх сфер життя українців, у тому числі і в туризмі. Польща – близький сусід України не тільки територіально, але й ментально. Крім того, польська держава має великі досягнення у розвитку активного туризму, який і надалі динамічно розвивається.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми активного відпочинку з огляду на досвід ЄС розглянуто в наукових дослідженнях українських вчених [4, 5]. Проаналізовано проблеми інформаційного забезпечення розвитку активного туризму в Польщі [2]; досліджено проблеми підготовка фахівців зі спортивно-оздоровчого туризму у ЗВО Центрально-Східної Європи [1]. У співпраці з польськими вченими досліджено інформаційне забезпечення кінного та релігійного туризму в Україні [3, 6]. Досліджень структури дисциплін для підготовки фахівців із туристичної справи в Україні та Польщі у відкритих та відомих інформаційних джерелах ми не виявили.

Тому **метою** роботи є порівняльний аналіз структури навчальних дисциплін підготовки фахівців із туристичної справи в Польщі та Україні.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел, Інтернет пошук інформації, контент-аналіз.

Результати дослідження та їхнє обговорення. Для порівняння структури дисциплін, які вивчаються для підготовки фахівців із туристичної справи було обрано вищу Європейську школу в Сопоті та Львівський державний університет фізичної культури (ЛДУФК). Підготовка фахівців туристичної справи (магістрів та бакалаврів) у вищій Європейській школі в Сопоті має три такі напрями:

- ✓ готельне господарство, фітнес, СПА;
- ✓ міжнародний туризм та агенції подорожей;
- ✓ активний туризм.

За всіма напрямами та спеціальностями вивчаються такі дисципліни.

Основні: “Екологія і охорона середовища”, “Економіка”, “Елементи права”, “Фізіологія людини”, “Історія архітектури і мистецтва”, “Основи фінансів та бухгалтерського обліку”, “Основи управління”, “Право туристичне”, “Основи психології” (табл. 1).

За напрямами: “Економіка туризму та рекреації”, “Географія туристичних господарств”, “Туристична географія”, “Готельне господарство”, “Краєзнавство”, “Обслуговування туристичного руху”, “Педагогіка вільного часу”, “Основи рекреації”, “Основи туристики”, “Харчування людини”.

За напрямами (додаткові): “Агротуристика”, “Екотуристика”, “Туристика кулінарна”, “Комунікація міжособистісна”, “Основи маркетингу в туризмі та рекреації”, “Транспорт та логістика в туризмі”, “Туризм та готельне господарство”, “Страхування в туризмі”, “Туристичне та рекреаційне господарство”.

© Заневська Л., Кучер П., Солодуха С., 2015

Таблиця 1

Порівняльний аналіз основних дисциплін,
які викладаються для підготовки фахівців із активного туризму (Польща-Україна)

Основні дисципліни		Сопот (ВЄШС)			Львів (ЛДУФК)			
		Години			Години			
	Назва дисципліни	разом	лекції	практичні заняття	разом	лекції	практичні заняття	самостійні заняття
1	Екологія і охорона середовища	45	30	15	72	12	16	44
2	Економіка	45	30	15	72	12	16	44
3	Елементи права	15	15	0	108	36	32	40
4	Фізіологія людини	30	20	10				
5	Історія архітектури і мистецтва	45	30	15	72	10	18	44
6	Основи фінансів та бухгалтерського обліку	60	30	30	252	14\36\ 10	14\32 30	44\40\ 32
7	Основи управління	45	30	15	136	14\10	14\10	44\44
8	Право туристичне	30	20	10	108	36	32	40
9	Основи психології	30	15	15	108	36	32	40

Обов’язкові: “Ергономіка та охорона інтелектуальної власності”, “Етика”, “Англійська мова”, “Друга іноземна мова”, “Основи фізіології”, “Інформаційні технології”, “Культурний туризм”, “Соціологія” (табл. 2).

Таблиця 2

Порівняльний аналіз обов’язкових дисциплін,
які викладаються для підготовки фахівців із активного туризму (Польща–Україна)

Обов'язкові дисципліни		Сопот (ВЄШС)			Львів (ЛДУФК)			
		Години			Години			
	Назва дисципліни	разом	лекції	практичні заняття	разом	лекції	практичні заняття	самостійні заняття
1	Ергономіка та охорона інтелектуальної власності	10	10	0				
2	Етика	30	20	10	54	14	14	26
3	Англійська мова	120	0	120	360		180	180
4	Друга іноземна мова	120	0	120	216		120	96
5	Основи фізіології	30	30	0	56	18	16	22
6	Інформаційні технології	30	0	30	72	12	16	44
7	Культурний туризм	30	20	10				
8	Соціологія	30	15	15				
9	Семінари	50	0	50				

Предмети (спеціалізація та спеціальність): "Анімація в туризмі та рекреації", "Безпека активного туризму", "Характеристика природного середовища активного туризму", "Форми активного туризму", "Інформатика в активному туризмі", "Англійська мова в активному туризмі (спеціалізація)", "Методи дослідження туристичного ринку", "Організація функціонування туристичних об'єктів", "Організація імпрез активного туризму", "Теоретичні основи кваліфікованого туризму", "Практика 6 тижнів", "Екстремальний туризм", "Фізичне виховання", "Заняття місцеві", "Управління в туризмі та рекреації".

За вибором: "Економічна географія", "Головні туристичні місця та траси (на прикладі Поморського воєводства)", Туристичне господарство Європейської Унії", "Створення туристичних маршрутів", "Міжнародні туристичні організації", "Пілотаж та провідництво", "Регіони туристичні", "Транспорт в туризмі", "Туристика крекінгова", "Керування якістю туризму.

На противагу Європейській вищій школі у Сопоті у ЛДУФК підготовка фахівців із туристичної справи поділяється на:

- напрям підготовки "Туризм" ("бакалавр");
- спеціальність "Туризмознавство" ("магістр", "спеціаліст").

Структура дисциплін в Європейській вищій школі у Сопоті порівняно з ЛДУФК по суті подібна, хоча відрізняється за назвами. Однак не вивчаються деякі дисципліни, які важливі для підготовки фахівців із туристичної справи. До таких дисциплін належать: "Фізіологія людини", "Педагогіка вільного часу", "Харчування людини", "Агротуристика, екотуристика, кулінарна туристика", "Ергономіка та охорона інтелектуальної власності", "Культурний туризм", "Соціологія", "Екстремальний туризм" та більшість дисциплін, які вивчаються студентами за вибором.

Україна 2005 року приєдналася до Болонської угоди про вищу освіту та поступово змінює начальний процес відповідно до Європейських стандартів підготовки фахівців. Проте підготовка фахівців із туристичної справи в Польщі (Європейська вища школа в Сопоті) та в Україні (ЛДУФК) суттєво відрізняється. Навчальний процес студентів туристичної справи у ЛДУФК відбувається за чітко узгодженим переліком навчальних дисциплін та має лише один напрям і одну спеціальність. Підготовка фахівців в Європейській вищій школі у Сопоті проводиться відразу за трьома напрямами та спеціальностями. Це при тому, що за структурою, кількістю та змістом навчальні дисципліни, які вивчаються у ЛДУФК, мало чим відрізняються від тих, які вивчаються у Європейській вищий школі у Сопоті.

Висновок. Розглянуто проблеми підготовки фахівців із туристичної справи в Польщі та Україні. Проаналізовано структуру дисциплін, які вивчаються у вищих навчальних закладах Польщі та України. На основі проведеного аналізу встановлено:

1. Підготовка фахівців із туристичної справи у вищій Європейській школі в Сопоті при відповідній структурі дисциплін має такі напрями: готельне господарство, фітнес, СПА, міжнародна туристка та агенції подорожей; активний туризм.
2. Підготовка фахівців із туристичної справи у ЛДУФК має майже таку саму структуру дисциплін, як і в Сопоті, але готує фахівців тільки за одним напрямом "Туризм" та спеціальністю "Туризмознавство".
3. Таким чином, структура дисциплін, яка вивчається у ЛДУФК може відповідати підготовці фахівців із туристичної справи за трьома напрямами та спеціальностями, відповідно до підготовки у навчальних закладах Польщі.

Перспективи подальших досліджень:

1. Більш детально проаналізувати структуру дисциплін у ЛДУФК та Вищій Європейській школі у Сопоті із застосуванням статистичних та математичних інструментів аналізу.
2. Дослідити можливість підготовки фахівців із туристичної справи, зважаючи на досвід Польщі у ЛДУФК за такими напрямами: активний туризм, готельне господарство, фітнес, СПА, міжнародна туристка та агенції подорожей.

Список літератури

1. *Заневська Л. Г.* Підготовка фахівців зі спортивно-оздоровчого туризму у ЗВО Центрально-Східної Європи / Заневська Л. Г. // Фізичне виховання і спорт у вищих навчальних закладах: інтеграція в Європейський освітній простір : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х. : ХДАДМ; 2005. – С. 150–152.

2. *Заневська Л. Г.* Спортивно-оздоровчий туризм у польському Інтернеті / Заневська Л. Г. // Теорія і практика фізичного виховання. – 2004. – № 2. – С. 211–217.

3. *Krzemiński M.* Technologja informacyjna w rozwoju turystyki religijnej na Ukrainie / Krzemiński M., Zaniewska L., Zaniewski I. // Przegląd Naukowy 7 : zb. pr. nauk. – Radom : WNITE; 2010. – S. 112–125.

4. *Krzemiński M.* Turystyczna i wypoczynkowa branża Ukrainy po drodze integracji z EU. Część 2. Strategia rozwoju Krzemiński M.; Zaniewski I.; Zaniewska L. // Przegląd Naukowy : zb. pr. nauk. – Radom : WNITE; 2012. – S. 82–90.

5. *Krzemiński M.* Urraińska branża turystyczno-wypoczynkowa w drodze do integracji z Unią Europejską Krzemiński M., Zaniewski I., Zaniewska L. // Przegląd Naukowy 8: zb. pr. nauk. – Radom : WNITE; 2011. – S. 79–90.

6. *Krzemiński M.* Pozwój turystyki konnej na Ukrainie Krzemiński M., Zaniewska L., Zaniewski I. // Przegląd Naukowy 5: zb. pr. nauk. – Radom : WNITE; 2008. – S. 34–45.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛИН ДЛЯ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ ТУРИСТИЧЕСКОГО ДЕЛА В УКРАИНЕ И ПОЛЬШЕ

Людмила ЗАНЕВСКАЯ, Павел КУЧЕР, Сергей СОЛОДУХА

Львовский государственный университет физической культуры

Аннотация. Целью работы является сравнительный анализ структуры учебных дисциплин для подготовки специалистов туристического дела в Польше и в Украине. Рассмотрены проблемы подготовки специалистов туристического дела в Польше и в Украине. Проанализировано структуру дисциплин, которые изучаются в высших учебных заведениях Польши и Украины. Установлено, что структура дисциплин, которая изучается во Львовском университете физической культуры может соответствовать подготовке по трём направлениям и специализациям, соответственно подготовки в учебных заведениях Польши.

Ключевые слова: туристическое дело, учебные дисциплины, специалисты, Польша, Украина.

STRUCTURE OF DISCIPLINES FOR PREPARATION EXPERTS IN TOURISM IN UKRAINE AND POLEND

Liudmyla ZANEVSKA, Pavlo KUCHER, Sergij SOLODUHA

Lviv State University of Physical Culture

Abstract. The aim of this research is a comparative analysis of the structure of academic disciplines for the training of tourism experts in Poland and Ukraine. The problems in experts' preparation were reviewed and analyzed here, as the well as structure of disciplines which are studied in university in Poland and Ukraine. It was found that the structure of subjects studies in LSUPC could match the training process in Poland in three directions and specializations.

Keywords: tourism, academic disciplines, specialists, Poland, Ukraine.